

[Ministeren for Grønland.]

til den politik, vi fører — i øvrigt direktiver, som jeg for min del ikke har haft noget som helst besvær med at slutte mig til.

Det ærede medlem talte også om fødestedskriteriet. Jeg vil gerne sige rent ud til den snak om fødestedskriteriet, som nu har været nævnt fra et par sider og stærkest fra det ærede medlems side, at jeg for min del vil ikke være med til at afskaffe dette fødestedskriterium, før der er enighed derom mellem Grønland og Danmark og også enighed om forståelsen af de følger, en sådan afskaffelse ville føre med sig. Jeg vil lige så gerne som det ærede medlem hr. Knud Hertling have grønlænderne med i udviklingen, skabe forudsætninger derfor, og forudsætningerne er, så vidt jeg kan se, uddannelse, uddannelse og uddannelse igen.

Må jeg oplyse, at det er forkert, som det ærede medlem nævnte, at der ikke stilles et bopælskrav for, skal vi kalde dem syddanskeres, funktioner i Grønland, idet der jo kræves 6 måneders bopæl for at få næringsbrev, uden hvilket disse funktioner ikke kan gennemføres. Hvad angår skole- og uddannelsessituationen, vil den komme på dagsordenen for Grønlandsrådets møde nu i vinteren 1970-71.

Hr. Henry Sørensen kom ligesom det ærede medlem fru Gunhild Due ind på den aktuelle laksituation. Det er min sikre opfattelse, at den danske holdning i denne sag er til større gavn for grønlandske fiskere end for danske fiskere. Det ærede medlem sagde ikke, at han var uenig med mig heri, og jeg tror heller ikke, han er det; jeg vil bare gerne over for den megen snak om, at dette skulle genere grønlænderne, understrege, at dette er min opfattelse i laksituationen.

Det ærede medlem hr. Henry Sørensen spurgte, om jeg ikke nu kunne give klar besked om, at regeringen var sindet at skabe ensartede og lige så gode faciliteter for danske fiskere deroppe som for grønlandske, og tænkte her på bunkringen, altså på forsyningen med olie, og på reparationer. Jeg kan sige, at vi har efter mange forhandlinger bl. a. om muligheder for privates overtagelse af værftsfunktionerne nu anno det et sagkyndigt udvalg, nemlig ministeriets fiskeriudvalg, om at behandle mulighederne med hensyn til bunkringen af olie. Jeg

har for nylig her i folketinget givet en redegørelse for situationen, der åbner mulighed for, at fremtidig kan danske fiskere bunkre foruden i Færingehavn, hvad de hele tiden har kunnet, også i Holsteinsborg, og at vi er sindet at stille henimod at tilvejebringe sådanne kapaciteter, at der kan bunkres olie flere steder.

Professor Anders Ølgaard har i onsdags i en kronik i Politiken gjort nogle interessante refleksioner over grønlændernes forhold til Danmark. Jeg nævner det, fordi han er repræsentativ for en opfattelse, som deles af en stor skare af Grønlandsdebattører, derved at han nok peger på de alvorligste problemer i samvirkeforholdet Grønland-Danmark, men i lighed med så mange ikke har råd at give om vanskelighedernes løsning. For os — og det er mange på begge sider af Atlanten — der gerne ville have Danmarks vældige Grønlandsopgave løst på så god en måde for Grønland som gørligt med bevarelse af respekten for det etniske, for sprog og identitet, er der ofte grund til at være meget forstemt over, at så mange stiller krav om beskyttelse for den gamle kultur og de særlige traditioner, hvad der også er sket her i dag, uden at hjælpe os med forslag eller relevante råd. Jeg tænker her også på en i øvrigt fortræffelig artikel af Angmalortoq Olsen i Berlingske Tidende den 28. april.

Professor Ølgaard nævnedes dog en udvej, nemlig tilbageholdenhed i uddannelsen, altså det modsatte af det, jeg så stærkt her og forleden dag satte ind for. Han gør det bl. a. på grund af mangelen på grønlandsksprogede lærere — han har desværre ret i, at der er en sådan mangel — og han vil ikke have fjernsyn i Grønland. Jeg ser meget godt det konsekvente i denne holdning, hvis man så også vil være så konsekvent at holde Grønland nede økonomisk og med hensyn til deltagelse i den omgivende verdens kulturliv, altså på et mere varigt tilbagestående stade, og det er der seriøse folk der virkelig vil, men det vil grønlænderne ikke, det vil myndighederne ikke. Og Danmark ville, hvis vi hindrede den grønlandske befolknings opstigen til et i vore øjne mere normalt niveau, blive fordømt som undertrykkere. Portugisiske blade mener, udtrykt i øvrigt som regel i nedsættende bemærkninger, at vi skulle feje for vor egen nordlige dør, før danske blade